

ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ ИҶТИМОИИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
МТҒ “ДОНИШКАДАИ ТИББӢ-ИҶТИМОИИ ТОҶИКИСТОН”

«Тасдик мекунам»

Раиси Шурои олимон, ректори

МТҒ “Донишкадаи тиббӣ-
иҷтимоии Тоҷикистон”

Н.И.И. Ибодзода З.Х.

НИЗОМНОМАИ
МАРКАЗИ ОМУӢЗИШИ МАЛАКАҲОИ АМАЛӢ

Душанбе – 2022

МУНДАРИЧА

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ
2. МАҚСАДИ МАРКАЗ
3. ВАЗИФАҲОИ АСОСИИ МАРКАЗ
4. СОХТОР ВА ТАРТИБИ МАРКАЗ
5. ҲАМКОРӢ БО СОХТОРҲОИ ДОНИШКАДА
6. ТАРТИБИ ИСТИФОДАБАРИИ ЗАХИРАҲОИ МОДДИИ МАРКАЗ
7. МАСЪУЛИЯТИ ДИРЕКТОРИ МАРКАЗ
8. НАЗОРАТИ ФАЪОЛИЯТИ МАРКАЗ
9. ФЕҲРИСТИ ҲУЧҚАТГУЗОРӢ ДАР МАРКАЗ
10. ВАРАҚАИ БАҚАЙДГИРИИ ТАҒЙИРОТ
11. СОЗИШНОМА
12. ВАРАҚАИ ШИНОСОӢ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Низомномаи мазкур дар асоси Кодекси тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаҳои олии таълимӣ» «Низомномаи намунавии муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», “Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, “Оинномаи Донишкадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон”, қоидаҳои тартиботи меҳнати донишкада ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқии соҳаи маориф ва тандурустӣ таҳия шудааст.

2. Маркази омӯзиши малакаҳои амалӣ (Минбаъд- МОМА баҳши сохтори МТҒ “Донишкадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон” буда, ба мақсади ташаккул, инкишоф додан ва дастгирии салоҳиятнокии клиникӣ дар донишҷӯёни донишкада ва мутахассисони соҳаи тандурустӣ, ҳамчунин барои таъмин кардани муҳити беҳатар, бидуни таваккал кардан ба саломатии беморон, эътимоднокии маърифатӣ ки барои омӯзиши самараноки малакаҳои клиникӣ мушоиратӣ мусоидат мекунад ва принсипи омӯзиш дар тӯли тамоми ҳаётро баҳри амалӣ кардан ташкил карда шудааст.

3. Рисолати марказ - Таъмин намудани муҳити муносиби таълимӣ барои омӯзиши малакаҳои клиникӣ.

4. Марказ фаъолияти худро мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф ва тандурустӣ, қарорҳои мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармоишҳои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оинномаи донишкада, дастуру супоришҳои ректори донишкада ва Низомномаи мазкур ба роҳ меонад.

5. Фаъолияти марказро директор роҳбарӣ мекунад, ки ўро ректори донишкада ба вазифа таъин ва озод менамояд. Директори марказ дар самти ташкил ва таъмин кардани раванди таълим ба муовини ректор оид ба таълим ва тачрибаомӯзӣ ва ректори донишкада итоат мекунад.

6. Директори марказ тамоми масъалаҳои вобаста ба фаъолияти марказро мувофиқи салоҳияти худ ва дастури вазифавӣ, ки ҳамин Низомнома муайян кардааст, ҳаллу ҷасл мекунад.

7. Марказ фаъолияти худро дар пойгоҳҳои клиникӣ донишкада гузаронида метавонад

Номи расмӣ марказ:

Ба забони тоҷикӣ - Маркази омӯзиши малакаҳои амалӣ (МОМА) МТҒ "Донишкадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон"

Ба забони русӣ – Центр обучения практических навыков ЦОПН НОУ Медико социальный институт Таджикистана

Ба забони англисӣ- Practical Skills Training Center (PSTC) NOU «Medical and Social Institute of Tajikistan».

2.МАКСАДИ МАРКАЗ

8. Ташаккул, инкишоф ва дастгирии салоҳиятнокии клиникӣ, таъмини муҳити эътимодноки маърифатӣ барои омӯзиши самараноки клиникӣ ва коммунактивӣ ва амалӣ кардани принсипи омӯзиш дар тӯли тамоми ҳаёт. Дар марказ таъмин намудани муҳити мутаносиби таълимӣ барои омӯзиши клиникӣ аз ихтисосҳои зерин, акушерӣ ва гинекология, бемориҳои дарӯнӣ, бемориҳои кӯдакон ва неонатология, кори ҳамширагӣ, одоби муошират бо беморон ва наздикони онҳо, оториноларингология, офталмология, реаниматология ва ёри таъчил, стоматология, тибби оилавӣ, травматология, ҷарроҳӣ, анатомияи одам.

9. Ташкил ва татбиқ намудани омӯзиши мутамарказонидашуда ва таълими малакаҳои амалӣ (клиникӣ ва муоширатӣ) дар асоси истифода бурдани усулҳои гуногуни омӯзиш. Дар раванди омӯзиш манекенҳо, мулуҳҳо тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ стимулятсионӣ, барномаҳои таълимии компютерҳои интерактивӣ, маводи аудио ва видеоӣ оид ба фанҳои гуногуни тиббӣ бо ҷалб кардани мизочони стандартӣ барои омӯзиш ва арзёбии малакаи касбӣ истифода бурда мешаванд.

10. Ворид кардани шартҳои асосии таълими стимулятсионӣ дар рафти омӯзиши малакаҳои амалӣ. Омӯзиши малакаҳои амалӣ дар марказ аз рӯи чор қоидаи асосии таълими симуляторӣ бо роҳ монда мешавад:

А). Бисёрсамтии таълим-машғулиятҳои кӯтоҳмуддат ва ҳамарӯза ё якчанд рӯз пас такрор карда шуда нисбат ба машғулияти дарозмуддати якқарата худро натиҷабарх нишон медиҳад

Б). Аз усули одӣ ба усули мураккаб - самаранокии таълим дар суръати комёб шудани натиҷаҳои лозима ҳангоми тамрин кардан қадам ба қадам ва аз вазифаҳои одӣ сар карда оҳиста – оҳиста ба вазифаҳои мураккаб рафта мерасанд;

В). Бо ҳамдигар пайваст кардани усулҳо - омӯхтани малакаҳои амалӣ дар пайвасти омӯзиш ба воситаи симуляторҳои виртуалӣ ва тренажёрҳои стандартӣ бо омӯзиш дар беморхона дар назди бистари бемор натиҷаи беҳтаринро медиҳад;

Г).Мақсади таълим маҳорат аст - сатҳи омодагии таълимгиранда на аз вақти сарфкарда вобаста мебошад, балки ба даст овардани сатҳи зарурии маҳорат, ки дар иҷроиши ниҳоят мунтазами алгоритми малакаҳои амалӣ, кӯтоҳ шудани муддати иҷроиши малака ва кам шудани ҳатогиҳо ҳангоми ба амал овардани малака намоён мегардад.

11. Ташкил намудани омӯзиш дар МОМА ба таври ройгон.

12.Ташкил намудани омӯзиш дар МОМА ба таври ройгон ба се забон – тоҷикӣ, рӯси, англисӣ.

13. Ташкил намудани рафти таълими малакаҳои амалӣ (клиникӣ ва муоширатӣ). Рафти машғулиятҳо дар марказ аз қисмҳои семинарӣ (намоишӣ ва баёнқунии иҷроиши малакаҳо) аз ҷониби устод), қисми амалии (кори амалии донишҷӯён бо роҳбарии устод), кори мустақилонаи донишҷӯён зери назорати устод, дефбрифинг (муҳокимаи натиҷаҳо байни устоду донишҷӯён) иборат мебошад.
14. Ташаккул додани малакаи омӯзиши мустақилонаи худсамтдиҳандаи муҳассилин ва амалӣ кардани принсипи омӯзиш дар тӯли тамоми ҳаёт.
15. Ташкил кардани шароит ва гузаронидни корҳои мустақилонаи муҳассилин оид ба азхудқунии малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ).
16. Ташкил намудан ва гузаронидани мониторинги сифати омӯзиши клиникӣ ва самаранокии азхудқунии малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширати) донишҷӯён дар шароити МОМА.
17. Ташкил намудан ва гузаронидани санҷишҳои ҷорӣ, санҷишҳои назарявӣ имтиҳонҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои хурди-клиникӣ, имтиҳони муқарарии сохторшудаи клиникӣ (ИМСК) ва имтиҳонҳои хатми давлатӣ ҳамчунин назорати таъминнокии методи онҳо.
18. Таъсис додани захираи маълумот оид ба мониторинги сифати тайёр кардани донишҷӯён дар доираи омӯзиши малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) ва натиҷаҳои санҷиши ҷорӣ, санҷишҳои назариявӣ, имтиҳони ҷорӣ, имтиҳони хурди-клиникӣ, имтиҳони муқарарии сохторшудаи клиникӣ (ИМСК) ва имтиҳони хатми давлатӣ
19. Ташкил намудан ва назорати таъминнокии методи раванди таълим дар МОМА. Таҳлили таъминоти раванди таълим бо адабиёти таълимӣ ва датурҳои таълимӣ, андешаҳои чораҳои мушаххас оид ба беҳтаршавӣ ва такмилдиҳии таъминоти таълимӣ-методӣ
20. Иштирок кардан дар модернизатсияи раванди таълим мувофиқи талаботи замон, амалӣ гардонидани дурнамои рушди фаъолияти таълимии МТҒ «Донишкадаи тиббӣ иҷтимоии Тоҷикистон». Таҳқиқ, таҳия ва паҳн намудани таҷрибаи пешқадами таълимӣ.
- Ворид кардани технологияи иттилоотӣ дар раванди таълим.
21. Мусоидат намудан ба малакаҳои клиникӣ муҳассилин, аз худ кардани тавсияҳои (протоколҳои) клиникӣ, стандартҳои ёри таъҷилӣ ва стандартҳои тахассусӣ.
22. Мусоидати баланд бардоштани сифати тайёрии клиникӣ мутахассисон, тақмили ихтисоси ҲПО (ҳайати профессорону омӯзгорон)-и кафедраҳо дар самти таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ)
23. Мунтазам тақмил додани ихтисос ва потенциали тамринӣ мутахассисон ва сармутахассисони МОМА. Ҳамасола на камтар аз 20% устодони марказ бояд аз тақмили ихтисоси тиббӣ- педагогӣ гузаранд.

24. Ташкили ҳамкорӣ бо сохтори донишкада ва кафедраҳои клиникӣ оид ба ҳамаи самтҳои фаъолияти марказ.

25. Ташкили зич бо Комиссияи маркази методӣ, Шуроҳои илмӣ-методӣ, Шӯбаи сифати таҳсилот, кафедраҳои клиникӣ ва дигар сохторҳои донишкада оид ба назорат ва таҳлили раванди таълим ва таъминоти таълими-методи раванди таълим дар марказ.

26. Ташкили ҳамкориҳои мутақобилан судманд ва корҳои муштарак бо марказҳои симулятсионии хориҷӣ ба воситаи бастанӣ шартномаҳои дучониба, мубодилаи академӣ ва гузаронидани таҷрибаомӯзии истехсолӣ.

27. Мувофиқа кардани сифати омӯзиш дар марказ бо талабот ва стандартҳои байналмилалӣ Федератсияи умумичаҳонии таҳсилоти тиббӣ (WFME) бо таснифоти аврупоӣ оид ба сифати таҳсилоти тиббӣ, бо тавсияҳои (протоколҳои) клиникӣ ва стандартҳои ёрии таъҷилии тиббӣ Ташкилоти умумичаҳонии тандурустӣ (WHO), бо қоидаҳои Ассотсиатсияи байналмилалӣ оид ба таълими тиббӣ (AMEE) ва Ҷамияти умумичаҳонии таҳсилоти симулятсионӣ.

3. ВАЗИФАҲОИ АСОСИИ МАРКАЗ

Корҳои таълимӣ

28. Дар марказ чунин машғулиятҳо гузаронида мешаванд:

- дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълими дар марказ дар Раёсати таълимии донишкада тасдиқ шуда, барои донишҷӯён гузаронида мешаванд;

- машваратҳо, кори мустақилонаи донишҷӯён, ё силсиладарсҳои машваратӣ барои омомдагии донишҷӯён аз санҷишу имтиҳонҳо дар марказ ҳамарӯза барои хоҳишмандон аз ҷониби мутахассисони марказ гузаронида мешаванд. Ҳар як мутахассиси марказ аз рӯи ихтисосаш дарсхоро дар соатҳои ғайри аудиторӣ мегузаронад;

29. Рафти машғулиятҳо дар марказ метавонад қисмҳои семнари, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯён зери назорати устод ва дебрифинг дар бар гирад.

30. Тамоми машғулиятҳо дар марказ бо иштироки устодони кафедраҳо, мутахассисон ё сармутахассисони марказ ё дар якҷоягӣ гузаронида мешаванд. Ба устодон ва донишҷӯён аз дигар муассисаҳои таълимӣ ё тиббӣ. Гузарони машғулиятҳои худ дар шароити марказ манъ аст.

31. Ҷадвали машғулиятҳо дар марказ дар асоси ҷадвали умумии машғулиятҳо дар Раёсати таълимӣ-методии донишкада таҳия ва тасдиқшуда гузаронида мешавад.

Сармутахассисон ва мутахассисони МОМА метавонад дар якҷоягӣ бо кафедраҳои клиникӣ дар чорҷӯбаи ҷадвали умумии машғулиятҳо дар раёсати таълимӣ-методии донишкада таҳия ва тасдиқ шуда, ҷадвали машғулиятҳо барои ҳуҷраи таълимии худ ташкил кунанд.

Чадвали машваратҳои кори мустақилонаи донишҷӯён дар марказ таҳия мешаванд ва ба Раёсати таълими донишкада барои тасдиқ пешниҳод карда мешаванд.

Ҳангоми таҳия чунин чадвали машғулиятҳо эроду пешниҳодҳои муҳассилин ба инобат гирифта мешаванд.

32. Ташкил кардани ҳуҷҷатҳои бақайдгирандаи омӯзиш дар марказ.

Журналҳои махсус барои бақайдгирии омӯзишҳои муҳассилин дар ҳар як ҳуҷраи таълимии марказ бояд мавҷуд бошанд. Масъулияти дуруст пур кардани журналҳо ба сармутахассисон ва мутахассисони марказ, ки ин ҳуҷраи таълимиро истифода мебаранд вогузор карда мешавад.

33. Муайян кардани тартиботи пуркунии ҳуҷҷатнигории қайди омӯзишҳо дар марказ. Ҳангоми

гузаронидани омӯзишҳо дар ҳуҷҷатҳои таълимии марказ дар журналҳои махсус бояд қайд кунанд:

- ному насаби донишҷӯ, факултет, курс, гурӯҳ ва имзо

- ному насаби устод, сана, номи кафедра, мавзӯи машғулият, имзо.

34. Ташкил кардани иҷрои сарбории рафти таълим дар марказ. Ҳамаи мутахассисон ва сармутахассисони марказ бояд ба иҷрои сарбории таълимӣ иштироқи фаъолона намоянд.

Корҳои таълимӣ-методӣ

35. Таҳия кардани нақшаи солонаи раванди таълим, чадвали машғулиятҳо дар МОМА дар мувофиқа бо Шурои марказии таълимӣ-методии донишкада.

36. Таҳия кардани рӯйхати малакаҳои амалӣ, ки дар шароити марказ омӯхтан имконпазир аст. Бояд ҳар як омӯзгор рӯйхати малакаҳои амалиро бо иштироқи ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони марказ аз рӯи ихтисоси худ, бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ таҳия намояд. Рӯйхати малакаҳои амалӣ ба директори марказ пешниҳод карда мешавад ва дар Шурои марказии таълимӣ-методии донишкада тасдиқ карда мешавад.

Ҳамасола рӯйхати малакаҳои амалӣ аз ҷониби сармутахассисон ва мутахассисони марказ, аз рӯи ихтисосашон, аз нав дида баромада мешавад.

37. Таҳия кардани таснифи малакаҳои амалӣ вобаста аз муҳимияти иҷроӣ, сатҳи мураккаб, курс ба курс ва факултети таҳсилкардаистода.

38. Ташкил кардани меъёр ва миқдори зарурии иҷроии малакаҳои амалӣ барои ҳар як муҳассилин. То имрӯз вобаста аз мураккабӣ ва муҳимият миқдори иҷроӣ ҳар як малакаи амалӣ аз ҷониби донишҷӯ аз 5 то 20 маротиба мебошад.

39. Таҳия кардани алгоритмҳои иҷроии малакаҳои амалӣ бо иштироқи ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони марказ ва истифодабарии он дар рафти таълим. Ҳар як малакаи алгоритми худро дорад, ва аз иҷроӣ пай дар пай иборат буда, ҳамагӣ то 15- 20 қадам дорад.

40. Таҳия кардани модулҳои омӯзишӣ, иборат аз якчанд алгоритмҳои иҷрои малакаҳои амалӣ, ки бо якдигар пайваст мебошанд.

41. Таҳия кардани алгоритмҳои ташхиси бемориҳо ва алгоритмҳои табобати беморон бо иштироки ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони марказ ва истифодабарии он дар рафти таълим.

42. Таҳия кардани саволҳои шифоҳӣ, масълаҳои ситуатсионӣ, саволҳои тестӣ, корҳои хатӣ барои санҷидани сатҳи дониши донишҷӯён.

43. Моделсозии ҳолатҳои гуногуни клиникӣ ва гузаронидани машғулиятҳо барои рушди малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) ва малакаҳои кор дар гурӯҳ.

44. Ташкил ва тартиб додани таълим ва арзёбӣ кардани малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) бо ҷалб кардани мизочони стандарткардашуда.

45. Таҳия кардани системаҳои баҳогузори донишҷӯ маҳорат дар асоси усулҳои муосир (check-list, OSCE, AMC MCQ ва ғайра) ва муътамад будани онҳо.

46. Ташкил кардани маҳфилҳои илмӣ, озмунҳо, викторинаҳо байни донишҷӯён ва устодони донишкада.

47. Ҷалб кардани муҳассилин ба фаъолияти ҳамарӯзаии марказ.

48. Амалӣ гардондан ва назорат кардани таълим, методӣ, таълими клиникӣ ва гузаронидани санҷишҳои ҷорӣ, санҷишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои хурди-клиникӣ, имтиҳони муқаррарии сохторшудаи клиника (ОСКЭ) ва имтиҳони хатми давлатӣ дар шароитҳои МОМА.

49. Иштироки фаъолонаи мутахассисон ва сармутахассисони МОМА дар қабули ҳамаи санҷишу имтиҳонҳои, ки дар шароити марказ гузаронида мешаванд.

Корҳои инноватсионӣ-методӣ

50. Ба навор гирифтани филмҳои таълимӣ дар бораи иҷроиши малакаҳои амалӣ, наворҳо дар бораи фаъолияти марказ.

51. Паҳн кардани маълумот дар бораи марказ дар сомонаи донишкада ва васоити ахбори омма.

52. Ташкил кардани захираи иттилоотии маълумот оид ба мониторинги сифати тайёрии донишҷӯён дар соҳаи малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ), натиҷаҳои санҷишҳои ҷорӣ, санҷишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои хурди-клиникӣ, имтиҳони муқаррарии сохторшудаи клиникӣ (ОСКЭ) ва имтиҳонҳои хатми давлатӣ ва ба донишҷӯён пешниҳод кардани натиҷаи дарсозхудокунии ҷорӣ, фосолавӣ ва назорати ниҳой.

53. Ташкил ва татбиқ намудани усулҳои интерактивии таълим ва таъмин кардани таълими клиникӣ дар шароити МОМА.

Корҳои ташкилӣ-методӣ.

54. Таъмин кардани ҳуҷраҳои таълимӣ-клиникии МОМА бо мулуҳҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимии симулятсионӣ, барномаҳои компютери таълимӣ-интерактивӣ, маводи аудиоӣ ва видеоӣ.

55. Ташкил намудани ҳуҷраҳои таълимии қабули табибони амалияи умумӣ, ҳуҷраҳо бо беморони гуногун, ҳуҷраҳои протседураҳо, ҳуҷраи ёрии таъҷилӣ ва табобати интенсивӣ, шароитҳои воқеии тақлид кардани амалётҳои клиникӣ.

56. Таҷҳизонидани стансияҳои клиникӣ ҳангоми ташкил кардан ва гузаронидани санчишҳои ҷорӣ, санчишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои хурди-клиникӣ, имтиҳонҳои муқаррарии сохторшудаи клиники (ИМСК) ва имтиҳонҳои ҳатми давлатӣ.

57. Рушд ба таври самаранок ҷо ба ҷо кардани маводи таълимӣ, дастгоҳҳову таҷҳизоти таълимию компютерӣ ва пурсамар истифода бурдани захираҳои моддиву техникӣ бо дар назардошти самтҳои асосии фаъолияти МОМА.

58. Муайян кардани талабот ба дастгоҳҳои таълимию тиббӣ, воситаҳои техниकी таълим, адабиётҳои таълимӣ ва илмӣ.

59. Гузаронидани таъмир, хизматрасонии маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти МОМА.

Кори илмӣ-тадқиқотӣ.

60. Таҳия кардани дастурамалҳои методӣ ва адабиёти таълимӣ.

61. Навиштани фишурдаҳо ва мақолаҳои илмӣ ва баромад кардан бо маърузаҳо дар семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаваар, конференсияҳои ватанӣ ва хориҷӣ.

62. Таъмин кардани иҷрои қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ва ҳифзи меҳнат ҳангоми гузаронидани корҳои таъмирӣ ва эксплуататсияи (корфармоишии) маводи таълимӣ ва таҷҳизоти вобастакардашуда, ҳамчунин иҷроиши қоидаҳои беҳатарии сӯхтор.

63. Гузаронидани аудити дохилии фаъолияти марказ ва таҳлили ҳамасолаи фаъолияти МОМА.

4. СОХТОР ВА ТАРТИБИ МАРКАЗ

64. Ҳайати кормандони марказ, омӯзиши малакаҳои амалӣ.

- -Директор;
- Сармутахассисон оид ба равияҳои «бемориҳои дарунӣ» ва «бемориҳои ҷарроҳӣ»;
- Мутахассисон аз фанҳои таълимӣ, ки дар марказ омӯзонанда мешавад:
 - момой ва бемориҳои занона;
 - анестезиология ва реаниматология;
 - бемориҳои дарунӣ;

- бемориҳои кӯдакона ва неонаталогия;
- оториноларингология;
- офталмология;
- стоматология;
- травматология;
- ҷарроҳӣ ва ғайраҳо.

Дар ҳолати зарурӣ дар марказ мутахассисон аз соҳаи таълимӣ - тиббӣ кабул карда мешавад;

- Мухандис-барномасоз;
- Озмоишгар;
- Фаррошон;

65. Маркази омӯзиши малакаҳои амалиро директор роҳбарӣ мекунад. Директори марказ бо фармоиши ректори донишкада ба вазифа таъйин ва аз вазифа озод карда мешавад. Директори марказ узви раёсати МТҒ «Донишкадаи тиббӣ-иҷтимоии Тоҷикистон» аст.

66. Дар ҳолати набудани директори марказ вазифаи ӯро яке аз устодони ботачрибаи марказ муваққатан иҷро мекунад. Барои муваққатан иҷрокунандаи директори марказ то 3 моҳ иҷозат дода мешавад.

67. Дар ҳолати дар марказ зиёда аз 20 нафар аъзо доштан вазифаи муовини директори марказ иҷозат дода шуда, мақом ва ҳаҷми кор пешбинӣ карда мешавад.

68. Ба ҳайати кормандони марказ директор сармутахассисон оид ба равияҳои «бемориҳои дарунӣ» ва «бемориҳои ҷарроҳӣ», мутахассисон, муҳандис - барномасозон, озмоишгарон, фаррошон дохил мешаванд.

69. Ишғол кардани вазифаҳои холии ҳайати кормандони марказ дар асоси ба муҳлати як сол бастанӣ шартнома бо донишкада сурат мегирад.

70. Кормандони марказ оид ба ҳамаи намудҳои фаъолияти худ бевосита ба директори марказ иттилоот мекунанд.

71. Ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони марказ бояд фаъолияти клиникӣ дар муассисаҳои тиббӣ дошта бошанд.

72. Аз ҳисоби кормандони марказ ба чунин самтҳои фаъолияти марказ мутасаддиён вогузор карда мешаванд – мутасаддии раванди таълим, мутасаддии корҳои фарҳангӣ, мутасаддии донишҷӯёни хориҷӣ, мутасаддии муҳассилини баъдидипломӣ, мутасаддии корҳои таълимӣ-методӣ, мутасаддии корҳои илмӣ, мутасаддии корҳои муолиҷавӣ, мутасаддии корҳои хоҷагӣ, мутасаддии корҳои иттифоқи касаба, мутасаддии хизматрасонии техникӣ, мутасаддӣ оид ба ҳолатҳои зиддисӯхтор.

73. Директори марказ мутасаддиёни ҳар гуна самтҳои фаъолиятро дар марказ дар муҳлати муайян таъин менамояд. Таъйини мутасаддӣ дар асоси салоҳият фаъолияти ҷорӣ ва таҷрибаи мувофиқаи кормандони марказ гузаронида мешавад.

74. Самтҳои мутасаддии раванди таълим ва мутасаддии корҳои тарбиявӣ ба зиммаи сармутахассисони марказ вогузор карда мешааванд.

75. Ташкил намудани кори марказ мувофиқи Низомномаи тасдиқшудаи марказ мувофиқи нақшаи кори марказ ва дар асоси он нақшаи суратчаласаҳои марказ ба роҳ монда мешавад.

76. Нақшаи кори марказ ва нақшаи суратчаласаҳои марказ директори марказ бо сармутахассисон таҳия менамоянд ва барои муҳокима дар суратчаласаи якуми кормандони марказ пеш аз оғози соли нави таҳсил пешниҳод мекунанд. Пешниҳодҳои кормандони марказ оид ба нақшаи кори марказ ва нақшаи суратчаласаҳои марказ то оғози соли нави таҳсил қабул карда мешаванд.

77. Нақшаи кори марказ аз чунин қисмҳо иборат мебошад: корҳои ташкилӣ, корҳои таълимӣ, корҳои таълимӣ-методӣ, корҳои илмӣ, нақшаи тақмили ихтисоси кормандони марказ, нақшаи корҳои тарбиявӣ дар марказ, муолиҷавӣ, хоҷагӣ. Нақшаи суратчаласаҳо, нақшаҳои умумӣ дар давраи пешомада ва ғайраҳо.

78. Нақшаи суратчаласаҳо дар соли хониш дар асоси масъалаҳои дар боло зикршудаи нақшаи кори марказ таҳия карда мешавад.

79. Нақшаи кори марказ дар суратчаласа баррасӣ ва аз ҷониби муовини ректор оид ба корҳои таълимӣ-методӣ ҳамасола тасдиқ карда мешавад.

80. Суратчаласа дар марказ бо иштироки кормандон як маротиба дар як моҳ гузаронида мешавад. Нақшаи суратчаласаҳо дар марказ аз тарафи директори МОМА мувофиқ бо талаботҳои муовини таълим тасдиқ карда мешаванд.

81. Рӯзномаи суратчаласа аз ҷониби котиб аз масъалаҳои нақшаи корӣ ва нақшаи суратчаласаҳои МОМА пешниҳодҳои тартиб додашуда аз ҷониби раисикунанда тасдиқ карда мешавад. Масъалаҳои берун аз нақша дар лоиҳаи рӯзномаи суратчаласа бо розигии пешакии раисикунанда дохил карда мешаванд. Котиби суратчаласа на дертар аз 3 рӯзи корӣ пеш аз санаи суратчаласа иштирокчиёро оид ба ин сана, вақт ва ҷои гузаронидани чаласа ва рӯзномаи маҷлис огоҳ месозад.

82. Ҳангоми суратчаласа оид ба ҳар як масъала аз рӯи нақшаи суратчаласаҳои МОМА кормандон бо маъруза баромад мекунанд ва пешниҳодҳои худро барои муҳокима пешкаш мекунанд. Дар муҳокимаи ҳар як масъалаҳои маърузашуда ҳама кормандони марказ дар доираи салоҳияти худ иштирок мекунанд. Дар охир раисикунанда хулосаро ҷамъбаст менамояд. Оид ба ҳар як масъалаи дида баромада қарор қабул карда мешавад ва супоришҳо тақсим карда мешавад.

83. Ҳуҷҷати ниҳонии суратчаласаи марказ протокол аст, ки ба он муҳокима, супоришҳо ва қарорҳои масъалаҳои барассишуда дохил карда мешаванд. Омода кардани протокол ба котиби суратчаласа вогузор карда мешавад. Дар протокол рақами тартибии он, сана рӯйхати ҳозирин бо вазифаҳои

ишғолшудаашон, вазифа ва ному насаби раискунанда масъалаҳои барассишуда ному насаби баромадкунандагон нишон дода мешаванд.

84. Протокол аз қисми пешакӣ ва қисмҳои маъмурӣ иборат аст. Дар пешгуфтор чараҳои баррасии масъала дар шакли кӯтоҳ дар қисмҳои маъмурӣ қарорҳо зимни сурагчаласаи марказ қабул шуда ва супоришҳо бо мӯҳлати иҷро ва шахсони масъули иҷроӣ нишон дода мешаванд.

85. Протокол аз ҷониби раискунанда ва котиби сурагчаласа имзо карда мешаванд.

86. Иҷроӣ супоришҳои дар протокол баёнгардида бари ҳамаи шахсони масъули марказ ҳатмист.

87. Назорати иҷроӣ қарорҳо ва супоришҳо аз ҷониби директори марказ ташкил кардашуда масъулияти он ба кормандони дахлдошта воғузур карда мешаванд. Онҳо дар бораи иҷроӣ қарорҳо маълумот медиҳанд.

88. Дар ҳолати зиёд будани ҳаҷми кор дар яке аз самтҳои фаъолияти марказ ду корманди марказ мутасаддӣ таъин мешаванд. Дар ҳолати кам будани ҳаҷми кор дар яке аз самтҳои фаъолияти марказ яке аз кормандони ба ду самти фаъолияти марказ таъин мешаванд.

89. Дар сохтор бахшҳои алоҳидаи корӣ барои иҷроӣ корҳои таҳлилӣ ва ҳалли масъалаҳои дигар ташкил карда мешаванд. Марказ метавонад дар ҳолати зарурӣ барои ҳалли масъалаҳои мушаххас гурӯҳҳои муваққатии корӣ аз ҳисоби мутахассисони марказ устодони кафедраҳои клиникӣ мутахассисони муассисаҳои тандурустӣ ва муассисаҳои илмӣ таъсис диҳад.

90. Кормандони марказ ҳуқуқ доранд бо маводҳои ба онҳо марбута шинос шаванд.

91. Дар ҳолатҳои зарурӣ чаласаҳои ғайринавбатии марказ гузаронида мешаванд.

92. Кормандони марказ барои ба ҳисоб гирифтани омили кори худ бояд иштироки фаъол намоянд. Оид ба ҳамаи самтҳои фаъолияти худ сармутахассисон ва мутахассисони марказ ҳар нимсола ба директори марказ маълумот медиҳанд.

93. Дар ҳамаи самтҳои фаъолият дар марказ ҳамроҳсозии кори якҷоя бо кафедраҳои клиникӣ ва дигар сохторҳои донишқада ҳаматарафа дастгирӣ карда мешаванд.

5. ҲАМКОРӢ БО СОХТОРҲОИ ДОНИШҚАДА

94. Ташкил намудани ҳамкорӣ ва корҳои муштарак бо кафедраҳо ва курсҳои, ки таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуналӣ муоширатӣ ва гузаронидани таҷрибаҳои касбиро дар донишқада амалӣ месозанд.

95. Ташкил намудан ва иштироки ҳамаи устодони марказ дар кори Комиссияи маркази методи шӯроӣ таълимӣ-методӣ кафедраҳои клиникӣ ва дигар сохторҳои донишқада оид ба таҳия ва татбиқи раванди таълим ва таъминоти таълимӣ-методи раванди таълим дар марказ.

96. Васеъ истифода бурдани таҷрибаи ватанӣ ва хориҷӣ. Барои гузаронидани машғулиятҳо, семинарҳо, трнингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаввар конференсияҳо дар шароити марказ барои муҳассилин ва кормандони марказ.

6. ТАРТИБИ ИСТИФОДАБАРИИ ЗАХИРАҲОИ МОДДИИ МАРКАЗ

97. Сарчашмаҳои маблағгузорию марказ бучаҳои давлатӣ маблағҳои махсуси донишкада грантҳои ташкилотҳои байналмиллалӣ ва қарзҳои давлатӣ ҳамчун сармояҳо дар қонунгузорию давлати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд.

98. Нақшаи хароҷоти МОМА дар якҷоягӣ бо нақшаи умумии донишкада аз тарафи ректори МТҒ “Донишкадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон” тасдиқ карда мешавад.

99. Ҳамасола дар марказ инвентаризатсияи манекетҳо мулуҳҳо тренажорҳо моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалии дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими стимулятсионӣ карда мешаванд, ва дигар молу мулки арзишдор бо ишироқи кормандони марказ гузаронида мешаванд.

100. Ҳангоми воридот дар марказ инвентаризатсияи манекетҳо мулуҳҳо тренажорҳо моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалии дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ ва дигар молу мулки арзишдор рақами инвентаризатсионӣ гузошта мешавад. Қабул ва рақамгузорӣ аз ҷониби кормандони муҳосиботи молии донишкада ва кормандони марказ гузаронида мешаванд.

101. Ҳангоми воридот дар марказ ҳамаи манекетҳо, мулуҳҳо, тренажорҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими стимулятсионӣ ва дигар молу мулки арзишдор тасниф мешаванд. Дар дафтари махсус кайд карда мешавад; номгӯи молу мулк бо забонҳои тоҷикӣ русӣ англисӣ рамзи истеҳсолкунанда рамзи аз шартномаи харид рақами муҳосиботи олии донишкада спетсификатсияи қисмҳои асосӣ – маводи таълимӣ дастгоҳҳо таҷҳизоти таълимӣ, лавозимот- қисмҳои иловагӣ қисмҳои эҳтиётӣ қимҳои хароҷоти маводи хароҷоти дастгоҳҳо таҷҳизоти компютерӣ олотҳо асбобҳо, ҷиҳозҳои инвентари хоҷагӣ. Таъинот дар қадом қанҳои таълимӣ истифода бурда мешаванд, миқдор рақами инвентаризатсияшуда нархи як адад маблағи умумӣ бо асъори миллии санаи воридот ширкати истеҳсолкунанда номгӯи сарпарастон ва ғайра.

102. Ҳар як устоди марказ бояд маводи таълимӣ дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ олотҳо таҷҳизоти компютерӣ асбобҳо ҷиҳоз инвентари хоҷагӣ ва дигар молу амвол дар ҳуҷраҳои таълимии худ ва дар анборҳо ба ҳисоб гирад, нигоҳубин кунанд ва дар гузаронидани инвентаризатсияи маводи мавҷудаи марказ мунтазам иштирок намоянд.

103. Устодони марказ самаранок истифода бурдани манекетҳо, мулуҳҳо, тренажорҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ дастгоҳҳо ва

таҷҳизоти таълимии интерактиви кампютерӣ маводи аудиоӣ ва видеоӣ оид ба фанҳои гуногуни тибби бо чалб кардани мизочони стандарти дар раванди таълим бояд таъмин намоянд.

104. Устодони марказ дар мӯҳлати муқараршуда барои гирифтани маводи таълимии дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимии асбобҳои зарурӣ қисмҳои иловагӣ қисмҳои эҳтиётӣ, қисмҳои хароҷоти маводи хароҷотӣ ва дигар молу амволи зарурӣ дархост ба директори марказ пешниҳод мекунад.

105. Ҳангоми вайрон ё корношоям шудани маводу таҷҳизоти таълимии асбобҳо ва дигар молу мулк арзишдор санадҳои нуқсондори санадҳо барои таъмир ва санадҳо аз эътибор соқид кардани онҳо ҳайати камиссияи аз ҷониби кормандони марказ таъин ва тартиб дода мешавад. Ҳайати камиссия аз директори марказ яке аз сармутахассисони марказ мутахассиси марказ, ки бо ин молу мулк саруқор дорад озмоишгар ё муҳандис-барномасозии марказ, агар дастгоҳҳо таҷҳизот ё олот бошанд пешниҳод мешаванд.

106. Ҳуҷҷатҳои инвентаризатсияи баҳисобгирии воридоту содироти молу мулк арзишдор бояд нигоҳубин ва мунтазам ба муовинати хоҷагидорӣ донишкада пешниҳод карда мешаванд.

7. МАСЪУЛИЯТИ ДИРЕКТОРИ МАРКАЗ

Директори МОМА масъул аст:

107. Барои дуруст иҷро кардан ё иҷро накардани уҳдадорӣҳои вазифавӣ, ки дар ҳамаи дастурҳои вазифавӣ тибқи тартиботи қонунгузориҳои мушаххаси амалкунандаи меҳнатӣ пешбинӣ шудааст.

108. Барои риоя накардани фармоишҳо ва супоришҳо.

109. Барои нигоҳдории сирри истеҳсоли ва итилоотҳои махфӣ.

110. Барои таъмин ва риоя кардани тозагӣ ва қоидаи санитарии гигиенӣ дар марказ.

111. Барои иҷрои қоидаҳои тартиботи дохилӣ қоидаҳои бехатарии меҳнат ва бехатарии зидди сӯхтор.

112. Барои маҳфуз доштани маводи таълимӣ дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ асбобу олот ва дигар молу амвол дар ҳуҷраи таълимии худ ва умуман дар МОМА.

113. Барои ба роҳ мондани чараҳои хуби корӣ дар марказ.

114. Барои расонидани зиёни моддӣ ё маънавӣ тибқи тартиботи дар қонунгузориҳои меҳнатӣ ва шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда.

115. Барои қонунвайронкуниҳои ки дар чараҳои фаъолияти худ содир кардааст тибқи тартиботи муқарраршудаи қонунгузориҳои амалкунандаи шаҳрвандӣ маъмурӣ ва ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон.

8. НАЗОРАТИ ФАЪОЛИЯТИ МАРКАЗ

116. Оид ба сифати фаъолияти марказ ва кормандони он дар китоби “Дархосту пешниҳодот” хоҳишмандон метавонанд фикру ақидаҳои худро навистанд.
117. Фаъолияти кормандони Марказ бо роҳи анкетагузаронӣ дар байни донишчӯён муайян карда мешаванд.
118. Мониторинги фаъолияти марказ аз ҷониби сохтмони дахлдори донишкада мунтазам гузаронида мешавад.
119. Дар давраи 3, 6, 9, 12 моҳи соли тақвими ва дар давраи соли таҳсил ҳисоботдиҳии МОМА гузаронида мешаванд.
120. Ҳисоботдиҳии МОМА дар асоси нақшаҳои кории марказ таҳия карда мешаванд. Дар ҳисобот муқоисаи нишондодҳои панҷ солаи охир бояд пешниҳод карда шавад.
121. Ҳамасола дар ҷаласаи раёсат ва дар ҷаласаи шурои Олимони МТҒ “ДОНИШКАДАИ ТИББӢ-ИҚТИМОИИ ТОҶИКИСТОН” ҳисоботи солони марказ бо маъруза аз ҷониби директори Марказ пешниҳод карда мешавад.
122. Назорати фаъолияти МОМА ва ҳисоботдиҳии он тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

9. ФЕҲРАСТИ ҲУҚҚАТГУЗОРӢ ДАР МАРКАЗ

1. Паёмҳо, қарорҳо, фармонҳо, дастурҳо ва супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ.
2. Қарорҳо, фармонҳо ва дастурҳо, санадҳои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ.
3. Қарорҳо, фармонҳо ва дастурҳо санадҳои Вазорати тандуристӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Стандартҳои таҳассусӣ.
4. Фармоишҳои ректор ва супоришҳои муовини ректор.
5. Қарорҳои Раёсат, Шурои олимони, Шурои таълимӣ-методӣ.
6. Оинномаи Донишкада Низомномаи марказ.
7. Дастурҳои вазифавии кормандон дастурамалҳои коргузорӣ.
8. Нақшаҳои кории марказ.
9. Суратҷаласаҳои марказ.
10. Стандартҳои таҳассусӣ.
11. Воҳидҳои корӣ ва речаи кории кормандони марказ.
12. Корҳои таълимӣ.
13. Корҳои таълимӣ-методӣ.
14. Рӯйхати малакаҳои амалӣ.
15. Машваратҳо ва корҳои мустақилонаи донишчӯён.
16. Санҷишҳо ва имтиҳонҳо.
17. Корҳои илмӣ.
18. Корҳои тарбиявӣ-фарҳангӣ.

19. Такмили ихтисоси кормандони марказ.
20. Дафтари воридот ва содироти мактубҳо, аризаҳо ва ғайра.
21. Хуҷҷатҳо оид ба таъминоти моддӣ-техникии чараёни таълим.
22. Ҳисоботҳои марказ.
23. Ҳамкорӣ бо воситаҳои ахбори омма.
24. Бойгонӣ.

11. ВАРАҚАИ СОЗИШ

	Вазифа	Ному насаб	Санаи тасдиқ	Имзо
1.	Муовини ректор оид ба таълим ва таҷрибаомӯзӣ			
2.	Муовини ректор оид ба илм ва инноватсия			
3.	Муовини ректор оид ба тарбия			
4.	Муовини ректор оид ба хоҷагидорӣ			
5.	Сардори раёсати таълим			
6.	Сардори шуъбаи кадр			

12.ВАРАҚАИ ШИНОСОЙ

	Вазифа	Ному Насаб	Санаи тасдиқ	Имзо
1.	Декани факултети тиббӣ			
2.	Декани факултети фарматсевтӣ			
3.	Декани факултети стоматология			
4.	Декани факултети психологияи тиббӣ			
5.	Декани факултети кори иҷтимоӣ			

Низомномаи маркази омӯзиши малакаҳои амалии МТҒ “Донишкадаи тиббӣ-иҷтимоии Тоҷикистон” дар суратчаласаи марказ аз санаи «27_»_12_соли 2022 таҳти №5/3-3_муҳокима шуда, барои тасдиқ пешниҳод гардидааст.